

Kære retsordførere og retsudvalg

I sidste uge førstebehandlede Folketinget regeringens forslag til en ny dansk voldtægtslov, der efter års arbejde fra organisationer, voldtægtsofre, aktivister og politikere nu ser til ud at kunne blive vedtaget med overvældende flertal. Det vil helt grundlæggende betyde, at Danmark om kort tid tager afsked med en årtier gammel forestilling om, at det er ofrets eget ansvar at sige fra og afværge sin voldtægt; At vi med vores lovgivning i stedet klart og tydeligt slår fast for nuværende og fremtidige generationer, at sex skal være baseret på gensidigt samtykke for, ellers er det voldtægt.

Men selvom vi har et historisk fremskridt i sigte, er vi ikke helt i mål, og det er derfor vi skriver til jer. Før lovens anden behandling i retsudvalget og tredje behandling og vedtagelse er vi en række organisationer som med samlet stemme ønsker at gøre retsudvalgets medlemmer bevidst om, at der fortsat er behov for at justere detaljerne, hvis vi skal gøre helt op med fortidens svigt af danske voldtægtsofre.

Af lovbemærkninger til den kommende samtykkelov, fremgår det nemlig, at selv "total passivitet" efter en "konkret og samlet vurdering" vil kunne udgøre et samtykke. I forlængelse heraf hedder det, at det "naturligt kan indgå i vurderingen" om parterne tidligere har haft samleje på en lignende måde.

Både formuleringerne og den bagvedliggende forestilling om passivitet og sex vil vi gerne advare klart og højtlydt imod. For et samtykke kan kun gives aktivt, uanset om det gives i ord eller handling. Enhver gradbøjning af det princip risikerer både at give en uklar lovgivning og holde liv i en helt forkert forestilling om, at mennesker der en gang har haft sex, også i fremtiden skulle skyldes hinanden at have det. Lige så problematisk er det, hvis total passivitet under et tidligere seksuelt hændelsesforløb ved en dansk domstol kan blive gjort til udtryk for samtykke til sex ved en senere anledning. Det burde knapt være nødvendigt at gentage, men at have sex indbefatter i praksis, at der må være et minimum af aktiv deltagelse og fraværet heraf bør ikke kunne forveksles med et samtykke. Tværtimod bør total passivitet fra den ene part give de danske domstole anledning til at overveje om tidligere hændelsesforløb med total passivitet ikke snarere har været overgreb end passiv deltagelse.

Denne diskussion om passivitet kan måske lyde som lovteknisk ordkløveri. Men for fremtidige danske voldtægtsofre - og for den kulturændring, der nu er bred opbakning til, at vi skal have i Danmark - er det helt afgørende, at retsudvalget inden lovens vedtagelse sikrer, at passivitet ikke kan forveksles med samtykke i Danmarks nye voldtægtslov. Vi står foran et historisk fremskridt, og der ingen grund til at tøve på målstregen.

Samtlige Kvinde og rettighedsorganisationer anbefaler hermed, at det skrives helt tydeligt i lovbemærkningerne, at passivitet aldrig kan være et samtykke. Vi står til rådighed for uddybninger og eksempler på ovenstående.

Med venlig hilsen

VOLDTÆGTSOFRES VILKÅR